

Luk

Chapter 8

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

- 1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ
Na ikawa katika hilo lililofuata na yeye alisafiri kwa mji na
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2517](#) [G2532](#) [G0846](#) [G1353](#) [G2596](#) [G4172](#) [G2532](#)
- κώμην, κηρύσσω καὶ εὐαγγελιζόμενος, τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. καὶ
kijiji akihubiri na kutangaza-habari-njema huo ufalme wa-huyo Mungu na
[G2968](#) [G2784](#) [G2532](#) [G2097](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#)
- οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ,
hao kumi-na-wawili pamoja-na yeye
[G3588](#) [G1427](#) [G4862](#) [G0846](#)

Baada ya haya Yesu alikwenda, akawa anazunguka katika miji na vijiji akihubiri habari njema za Ufalme wa Mungu. Wale wanafunzi wake kumi na wawili walikuwa pamoja naye,

- 2 καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμένοι ἀπὸ πνευμάτων
na wanawake baadhi ambao walikuwa walioponywa kutoka roho
[G2532](#) [G1135](#) [G5100](#) [G3739](#) [G1510](#) [G2323](#) [G0575](#) [G4151](#)
- πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς
wabaya na magonjwa María hiyo aitwaye Magdaléné kutoka-kwa ambaye
[G4190](#) [G2532](#) [G0769](#) [G3137](#) [G3588](#) [G2564](#) [G3094](#) [G0575](#) [G3739](#)
- δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει;
pepo saba walitoka
[G1140](#) [G2033](#) [G1831](#)

pia baadhi ya wanawake waliokuwa wametolewa pepo wachafu na kuponywa magonjwa. Miongoni mwao alikuwepo Maria Magdalene, aliyetolewa pepo wachafu saba;

- 3 καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ, ἐπιτρόπου Ἡρώδου; καὶ Σουσάννα, καὶ
na Ióanna mke wa-Chouzās msimamizi wa-Héródés na Sousánnna na
[G2532](#) [G2489](#) [G1135](#) [G5529](#) [G2012](#) [G2264](#) [G2532](#) [G4677](#) [G2532](#)
- ἑτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
wengine wengi ambao walihudumu wao kutoka hizo mali zao
[G2087](#) [G4183](#) [G3748](#) [G1247](#) [G0846](#) [G1537](#) [G3588](#) [G5225](#) [G0846](#)

Yoana mkewe Kuza, msimamizi wa nyumba ya watu wa nyumbani mwa Herode; Susana; na wengine wengi waliokuwa wakimhudumia kwa mali zao.

- 4 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς
Wakikusanyika na umati mkubwa na hao kwa mji waliokuja kwa
[G4896](#) [G1161](#) [G3793](#) [G4183](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2596](#) [G4172](#) [G1975](#) [G4314](#)
- αὐτὸν, εἶπεν διὰ παραβολῆς.
yeye alisema kwa mfano
[G0846](#) [G3004](#) [G1223](#) [G3850](#)

Umati mkubwa wa watu ulipokuwa ukija kwa Yesu kutoka kila mji, akawaambia mfano huu:

- 5 Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπóρον αὐτοῦ; καὶ ἐν τῷ
 Alitoka huyo mpanzi kupanda kupanda hilo mbegu yake na wakati hilo
[G1831](#) [G3588](#) [G4687](#) [G3588](#) [G4687](#) [G3588](#) [G4703](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1722](#) [G3588](#)
- σπείρειν αὐτὸν, ὃ μὲν ἔπρσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ
 wa-kupanda yeye baadhi kwa-kweli ilianguka kando-ya hiyo njia na
[G4687](#) [G0846](#) [G3739](#) [G3303](#) [G4098](#) [G3844](#) [G3588](#) [G3598](#) [G2532](#)
- κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό.
 ilikanyagwa na hao ndege wa-hilo anga walikula hiyo
[G2662](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4071](#) [G3588](#) [G3772](#) [G2719](#) [G0846](#)

“Mpanzi alitoka kwenda kupanda mbegu zake. Alipokuwa akitawanya mbegu, nyingine zilianguka kando ya njia; zikakanyagwa, nao ndege wa angani wakazila.

- 6 καὶ ἕτερον κατέπρσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη,
 na nyingine ilianguka juu-ya hiyo mwamba na ikimea ilikauka
[G2532](#) [G2087](#) [G2667](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4073](#) [G2532](#) [G5453](#) [G3583](#)
- διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα;
 kwa-sababu-ya hilo kutokuwa-na kuwa-na unyevu
[G1223](#) [G3588](#) [G3361](#) [G2192](#) [G2429](#)

Mbegu nyingine zilianguka penye miamba, nazo zilipoota, hiyo mimea ikakauka kwa kukosa unyevu.

- 7 καὶ ἕτερον ἔπρσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφύεῖσαι,
 na nyingine ilianguka katikati-ya katikati-ya hizo miiba na zikimea-pamoja
[G2532](#) [G2087](#) [G4098](#) [G1722](#) [G3319](#) [G3588](#) [G0173](#) [G2532](#) [G4855](#)
- αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό;
 hiyo miiba iliisonga hiyo
[G3588](#) [G0173](#) [G0638](#) [G0846](#)

Nazo mbegu nyingine zilianguka kwenye miiba, nayo ile miiba ikakua pamoja nazo, na kuisonga hiyo mimea.

- 8 καὶ ἕτερον ἔπρσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησεν
 na nyingine ilianguka katika hiyo ardhi hiyo nzuri na ikimea ilitoa
[G2532](#) [G2087](#) [G4098](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1093](#) [G3588](#) [G0018](#) [G2532](#) [G5453](#) [G4160](#)
- καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει, Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,
 tunda mara-mia Haya akisema alipaza-sauti Yeye mwenye masikio kusikia
[G2590](#) [G1542](#) [G3778](#) [G3004](#) [G5455](#) [G3588](#) [G2192](#) [G3775](#) [G0191](#)
- ἀκούετω.
 na-asikie
[G0191](#)

Mbegu nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri. Zikaota na kuzaa mara mia moja zaidi ya mbegu alizopanda.” Baada ya kusema haya, Yesu akapaza sauti, akasema, “Mwenye masikio ya kusikia, na asikie.”

- 9 Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, τίς αὕτη εἴη, ἡ
 Walimuuliza na yeye hao wanafunzi wake nini huu ungekuwa huo
[G1905](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G5101](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#)
- παραβολή?
 mfano
[G3850](#)

Wanafunzi wake wakamuuliza maana ya mfano huo.

- 10 ὁ δὲ εἶπεν, Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας
 huyo na alisema Kweni mmpewa kujua hayo siri ya-huo ufalme
[G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4771](#) [G1325](#) [G1097](#) [G3588](#) [G3466](#) [G3588](#) [G0932](#)
- τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς, ἐν παραβολαῖς; ἵνα βλέποντες, μὴ
 wa-huyo Mungu kwa-hao lakini wengine kwa mifano ili wakiona wasiwe
[G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3062](#) [G1722](#) [G3850](#) [G2443](#) [G0991](#) [G3361](#)
- βλέπωσιν; καὶ ἀκούοντες, μὴ συνιῶσιν.
 wasiwaone na wakisikia wasiwe wasielewa
[G0991](#) [G2532](#) [G0191](#) [G3361](#) [G4920](#)

Naye akasema, “Ninyi mmpewa kufahamu siri za Ufalme wa Mungu, lakini kwa wengine nazungumza kwa mifano, ili, “‘ingawa wanatazama, wasione; ingawa wanasikiliza, wasielewe.’

- 11 ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή: ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ
 ni na huu huo mfano hiyo mbegu ni hilo neno la-huyo
[G1510](#) [G1161](#) [G3778](#) [G3588](#) [G3850](#) [G3588](#) [G4703](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3588](#)
- Θεοῦ;
 Mungu
[G2316](#)

“Maana ya mfano huu ni hii: Mbegu ni neno la Mungu.

- 12 οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες; εἶτα ἔρχεται ὁ
 hao na kando-ya hiyo njia ni hao waliosikia kisha anakuja huyo
[G3588](#) [G1161](#) [G3844](#) [G3588](#) [G3598](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0191](#) [G1534](#) [G2064](#) [G3588](#)
- διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ
 Ibilisi na anaondoa hilo neno kutoka hiyo moyo yao ili wasiwe
[G1228](#) [G2532](#) [G0142](#) [G3588](#) [G3056](#) [G0575](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0846](#) [G2443](#) [G3361](#)
- πιστεύσαντες σωθῶσιν.
 wakiadini waokolewa
[G4100](#) [G4982](#)

Zile zilizoanguka kando ya njia ni wale ambao husikia neno, naye ibilisi anakuja na kuliondoa neno kutoka mioyoni mwao, ili wasije wakaadini na kuokoka.

- 13 οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ ὅταν ἀκούσωσιν, μετὰ χαρᾶς
 hao na juu-ya hiyo mwamba ambao wakati wanaposikia kwa furaha
[G3588](#) [G1161](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4073](#) [G3739](#) [G3752](#) [G0191](#) [G3326](#) [G5479](#)
- δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν
 wanakubali hilo neno na hawa mizizi hawana hawana ambao kwa wakati
[G1209](#) [G3588](#) [G3056](#) [G2532](#) [G3778](#) [G4491](#) [G3756](#) [G2192](#) [G3739](#) [G4314](#) [G2540](#)
- πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται.
 wanaadini na katika wakati wa-majaribu wanaanguka
[G4100](#) [G2532](#) [G1722](#) [G2540](#) [G3986](#) [G0868](#)

Zile mbegu zilizoanguka kwenye mwamba ni wale ambao hulipokea neno kwa furaha wanapolisikia, lakini hawana mizizi. Wanaadini kwa muda mfupi, lakini wakati wa kujaribiwa huiacha imani.

14 τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ
hilo na katika hiyo miiba lililoanguka hawa ni hao waliosikia na
[G3588](#) [G1161](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0173](#) [G4098](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0191](#) [G2532](#)

ὑπὸ μεριμνῶν, καὶ πλούτου, καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, πορευόμενοι
kwa wasiwasi na utajiri na starehe za-hii maisha wakienda
[G5259](#) [G3308](#) [G2532](#) [G4149](#) [G2532](#) [G2237](#) [G3588](#) [G0979](#) [G4198](#)

συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν.
wanasongwa na hawatoi hawakua
[G4846](#) [G2532](#) [G3756](#) [G5052](#)

| Zile mbegu zilizoanguka kwenye miiba ni mfano wa wale wanaosikia, lakini wanapoendelea husongwa na masumbufu ya maisha haya, utajiri na anasa, nao hawakui.

15 τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ
hilo na katika hiyo nzuri ardhi hawa ni wale katika moyo mzuri
[G3588](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2570](#) [G1093](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3748](#) [G1722](#) [G2588](#) [G2570](#)

καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν
na wema wakisikia hilo neno wanalishika na wanazaa-matunda kwa
[G2532](#) [G0018](#) [G0191](#) [G3588](#) [G3056](#) [G2722](#) [G2532](#) [G2592](#) [G1722](#)

ὑπομονῇ.
uvumilivu
[G5281](#)

| Lakini zile mbegu zilizoanguka kwenye udongo mzuri ni mfano wa wale ambao hulisikia neno la Mungu na kulishika kwa moyo mnyofu wa utiifu, nao kwa kuvumilia kwingi huzaa matunda.

16 Οὐδεὶς δὲ λύχον ἄψας, καλύπτει αὐτὸν σκεύει, ἢ ὑποκάτω
Hakuna-mtu na taa akiwasha anaifunika hiyo kwa-chombo au chini-ya
[G3762](#) [G1161](#) [G3088](#) [G0681](#) [G2572](#) [G0846](#) [G4632](#) [G2228](#) [G5270](#)

κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν
kitanda anaiweka lakini juu-ya kinara anaiweka ili hao wanaoingia waone
[G2825](#) [G5087](#) [G0235](#) [G1909](#) [G3087](#) [G5087](#) [G2443](#) [G3588](#) [G1531](#) [G0991](#)

τὸ φῶς.
huo mwanga
[G3588](#) [G5457](#)

| "Hakuna mtu awashaye taa na kuificha ndani ya gudulia au kuiweka mvunguni mwa kitanda. Badala yake, huiweka juu ya kinara, ili wale waingiao ndani waone mwanga.

17 οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται; οὐδὲ
si kwa-maana ni kilichofichwa ambacho si dhahiri kitakuwa wala
[G3756](#) [G1063](#) [G1510](#) [G2927](#) [G3739](#) [G3756](#) [G5318](#) [G1096](#) [G3761](#)

ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ, καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ.
siri ambayo si kamwe itajulikana na katika wazi kuja
[G0614](#) [G3739](#) [G3756](#) [G3361](#) [G1097](#) [G2532](#) [G1519](#) [G5318](#) [G2064](#)

| Kwa maana hakuna jambo lolote lililofichika ambalo halitafichuliwa, wala lolote lililositirika ambalo halitajulikana na kuwekwa wazi.

18 βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε: ὃς ἂν γὰρ ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ;
 angalieni basi jinsi mnavyosikia yeyote ambaye kwa-maana anaye atapewa yeye
[G0991](#) [G3767](#) [G4459](#) [G0191](#) [G3739](#) [G0302](#) [G1063](#) [G2192](#) [G1325](#) [G0846](#)

καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ’
 na yeyote ambaye hana hana hata lile anadhani analo litaondolewa kutoka-kwa
[G2532](#) [G3739](#) [G0302](#) [G3361](#) [G2192](#) [G2532](#) [G3739](#) [G1380](#) [G2192](#) [G0142](#) [G0575](#)

αὐτοῦ.

yeye
[G0846](#)

| Kwa hiyo, kuweni waangalifu mnavyosikia. Kwa maana yeyote aliye na kitu atapewa zaidi. Lakini yule asiye na kitu, hata kile anachodhani anacho atayang’anywa.”

19 Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ
 Walikuja na kwa yeye hiyo mama na hao ndugu zake na
[G3854](#) [G1161](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3384](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#) [G2532](#)

οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ, διὰ τὸν ὄχλον.
 hawakuweza hawakuweza kumfikia yeye kwa-sababu-ya huo umati
[G3756](#) [G1410](#) [G4940](#) [G0846](#) [G1223](#) [G3588](#) [G3793](#)

| Wakati mmoja mama yake Yesu na ndugu zake walikuja kumwona, lakini hawakuweza kumfikia kwa sababu ya msongamano wa watu.

20 ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ, Ἡ μήτηρ σου, καὶ οἱ ἀδελφοί σου, ἐστήκασιν
 aliambiwa na yeye Huyo mama yako na hao ndugu zako wamesimama
[G0518](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3384](#) [G4771](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4771](#) [G2476](#)

ἔξω, ἰδεῖν θέλοντές σε.
 nje kuona wakitaka wewe
[G1854](#) [G3708](#) [G2309](#) [G4771](#)

| Mtu mmoja akamwambia, “Mama yako na ndugu zako wako nje wanataka kukuona.”

21 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί
 huyo lakini akijibu aliwaambia kwa wao Mama yangu na ndugu
[G3588](#) [G1161](#) [G0611](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3384](#) [G1473](#) [G2532](#) [G0080](#)

μου, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.
 zangu hawa ni hao hilo neno la-huyo Mungu wanaosikia na wanaofanya
[G1473](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3588](#) [G2316](#) [G0191](#) [G2532](#) [G4160](#)

| Yesu akamjibu, “Mama yangu na ndugu zangu ni wale wote wanaolisikia neno la Mungu na kulifanya.”

22 Ἐγένετο δὲ, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς
 Ikawa na katika moja ya-hizo siku na yeye-mwenyewe aliingia katika
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G1520](#) [G3588](#) [G2250](#) [G2532](#) [G0846](#) [G1684](#) [G1519](#)

πλοῖον, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Διέλθωμεν
 mashua na hao wanafunzi wake na aliwaambia kwa wao Tuvuke
[G4143](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G1330](#)

εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. καὶ ἀνήχθησαν.
 kwenda hilo ng'ambo ya-hiyo ziwa na walisafiri
[G1519](#) [G3588](#) [G4008](#) [G3588](#) [G3041](#) [G2532](#) [G0321](#)

| Siku moja Yesu alipanda ndani ya mashua pamoja na wanafunzi wake, akawaambia, “Tuvukeni twende mpaka ng'ambo ya ziwa.” Nao wakaondoka.

23 πλεόντων δὲ αὐτῶν, ἀφύπνωσεν. καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν
 wakisafiri na wao alilala na ilishuka dhoruba ya-urepo katika hiyo
[G4126](#) [G1161](#) [G0846](#) [G0879](#) [G2532](#) [G2597](#) [G2978](#) [G0417](#) [G1519](#) [G3588](#)

λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο, καὶ ἐκινδύνευον.
 ziwa na walijazwa na walikuwa-hatarini
[G3041](#) [G2532](#) [G4845](#) [G2532](#) [G2793](#)

Hivyo walipokuwa wakienda, akalala usingizi. Dhoruba kali ikatokea mle ziwani, hata mashua ikawa inajaa maji, nao walikuwa katika hatari kubwa.

24 προσελθόντες δὲ, διήγειραν αὐτὸν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα!
 wakikaribia na walimwamsha yeye wakisema Bwana Bwana tunaangamia
[G4334](#) [G1161](#) [G1326](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1988](#) [G1988](#) [G0622](#)

ὁ δὲ διεγερθεὶς, ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος,
 huyo na akiamka aliukemea huo urepo na hilo wimbi la-hilo maji
[G3588](#) [G1161](#) [G1326](#) [G2008](#) [G3588](#) [G0417](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2830](#) [G3588](#) [G5204](#)

καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη.
 na vilikoma na ikawa utulivu
[G2532](#) [G3973](#) [G2532](#) [G1096](#) [G1055](#)

Wanafunzi wake wakamwendea na kumwamsha, wakisema, "Bwana, Bwana, tunaangamia!" Yeye akaamka, akaukemea ule urepo na yale mawimbi; dhoruba ikakoma, nako kukawa shwari.

25 εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ποῦ ἢ πίστις ὑμῶν? φοβηθέντες δὲ,
 aliwaambia na wao Iko-wapi hiyo imani yenu wakiogopa na
[G3004](#) [G1161](#) [G0846](#) [G4226](#) [G3588](#) [G4102](#) [G4771](#) [G5399](#) [G1161](#)

ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν? ὅτι καὶ
 walistaajabu wakisema kwa wao-kwa-wao Ni-nani basi huyu ni kwamba hata
[G2296](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0240](#) [G5101](#) [G0686](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3754](#) [G2532](#)

τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ?
 hizo pepo anaamuru na hilo maji na vinamtii yeye
[G3588](#) [G0417](#) [G2004](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5204](#) [G2532](#) [G5219](#) [G0846](#)

Akawauliza wanafunzi wake, "Imani yenu iko wapi?" Kwa woga na mshangao wakaulizana, "Huyu ni nani, ambaye anaamuru hata urepo na maji, navyo vikamtii?"

26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν, ἥτις ἐστὶν
 Na walisafiri kwenda hiyo nchi ya-hao Wageraseni ambayo ni
[G2532](#) [G2668](#) [G1519](#) [G3588](#) [G5561](#) [G3588](#) [G1086](#) [G3748](#) [G1510](#)

ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας.
 ng'ambo ya-hiyo Galilaía
[G0495](#) [G3588](#) [G1056](#)

Basi wakafika katika nchi ya Wagerasi, ambayo iko upande wa pili wa ziwa kutoka Galilaya.

27 ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν ἀνὴρ τις ἐκ τῆς
 akishuka na yeye juu-ya hiyo nchi alikutana-naye mtu mmoja kutoka hiyo
[G1831](#) [G1161](#) [G0846](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1093](#) [G5221](#) [G0435](#) [G5100](#) [G1537](#) [G3588](#)

πόλεως, ἔχων δαιμόνια, καὶ χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον, καὶ
 mji mwenye pepo na kwa-muda mrefu hakuvaa hakuvaa nguo na
[G4172](#) [G2192](#) [G1140](#) [G2532](#) [G5550](#) [G2425](#) [G3756](#) [G1746](#) [G2440](#) [G2532](#)

ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν.
 katika nyumba hakuishi hakuishi lakini katika hizo makaburi
[G1722](#) [G3614](#) [G3756](#) [G3306](#) [G0235](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3418](#)

Yesu aliposhuka kutoka mashua na kukanyaga ufuoni, alikutana na mtu mmoja wa mji ule aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu, naye kwa muda mrefu alikuwa havai nguo wala kuishi nyumbani, bali aliishi makaburini.

- 28 ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνακράξας προσέειπεν αὐτῷ, καὶ
 akimwona na huyo Iēsoûs akipiga-kelele alianguka-mbele-yake yeye na
[G3708](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G0349](#) [G4363](#) [G0846](#) [G2532](#)
- φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ,
 kwa-sauti kubwa alisema Nini kwangu na kwako Iēsoûs Mwana wa-huyo Mungu
[G5456](#) [G3173](#) [G3004](#) [G5101](#) [G1473](#) [G2532](#) [G4771](#) [G2424](#) [G5207](#) [G3588](#) [G2316](#)
- τοῦ Ὑψίστου? δέομαί σου μή με βασανίσῃς!
 huyo Aliye-Juu ninakuomba wewe usinitese mimi usinitese
[G3588](#) [G5310](#) [G1189](#) [G4771](#) [G3361](#) [G1473](#) [G0928](#)

Alipomwona Yesu, alipiga kelele, akajitupa chini mbele yake na kusema kwa sauti kuu, "Una nini nami, Yesu, Mwana wa Mungu Aliye Juu Sana? Nakuomba, usinitese!"

- 29 παρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ
 aliamuru kwa-maana huyo roho huyo mchafu kutoka kutoka-kwa huyo
[G3853](#) [G1063](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0169](#) [G1831](#) [G0575](#) [G3588](#)
- ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν; καὶ ἐδεσμεύετο,
 mtu nyingi kwa-maana mara alimkamata yeye na alifungwa
[G0444](#) [G4183](#) [G1063](#) [G5550](#) [G4884](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1195](#)
- ἀλύσειν καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ, ἡλαύνετο
 kwa-minyororo na pingu akilindwa na akivunja hizo vifungo alipelekwa
[G0254](#) [G2532](#) [G3976](#) [G5442](#) [G2532](#) [G1284](#) [G3588](#) [G1199](#) [G1643](#)
- ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους.
 na huyo pepo kwenda hizo jangwa
[G5259](#) [G3588](#) [G1140](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2048](#)

Wakati huo Yesu alikuwa amemwamuru yule pepo mchafu amtoke huyo mtu. Mara nyingi huyo pepo mchafu alimpagaa, na hata alipofungwa kwa minyororo mikono na miguu na kuwekwa chini ya ulinzi, alikata hiyo minyororo na kupelekwa na huyo pepo mchafu kwenda nyikani.

- 30 ἐπηρώτησεν δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Τί σοι ὄνομά ἐστιν? ὁ δὲ
 alimuuliza na yeye huyo Iēsoûs Nini kwako jina ni huyo na
[G1905](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G5101](#) [G4771](#) [G3686](#) [G1510](#) [G3588](#) [G1161](#)
- εἶπεν, Λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν.
 alisema Lēgiōn kwa-sababu waliingia pepo wengi ndani-yake yeye
[G3004](#) [G3003](#) [G3754](#) [G1525](#) [G1140](#) [G4183](#) [G1519](#) [G0846](#)

Yesu akamuuliza, "Jina lako ni nani?" Akamjibu, "Legioni," kwa kuwa alikuwa ameingiwa na pepo wachafu wengi mno.

- 31 καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν
 na walimsihi yeye kwamba asiwe awaagize wao kwenda hiyo
[G2532](#) [G3870](#) [G0846](#) [G2443](#) [G3361](#) [G2004](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#)
- ἄβυσσον ἀπελθεῖν.
 shimo-la-kuzimu kwenda
[G0012](#) [G0565](#)

Wale pepo wachafu wakamsihi sana asiwaamuru kwenda katika Shimo.

- 32 ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένη, ἐν τῷ ὄρει,
 kulikuwa na huko kundi la-nguruwe wengi waliolishwa katika hilo mlima
[G1510](#) [G1161](#) [G1563](#) [G0034](#) [G5519](#) [G2425](#) [G1006](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3735](#)
- καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκεῖνους εἰσελθεῖν;
 na walimsihi yeye kwamba awaruhusu wao kwenda hao kuingia
[G2532](#) [G3870](#) [G0846](#) [G2443](#) [G2010](#) [G0846](#) [G1519](#) [G1565](#) [G1525](#)
- καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς.
 na aliwaruhusu wao
[G2532](#) [G2010](#) [G0846](#)

Palikuwa na kundi kubwa la nguruwe hapo likilisha kando ya kilima. Wale pepo wachafu wakamsihi Yesu awaruhusu wawaingie hao nguruwe, naye akawaruhusu.

- 33 ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς
 walipotoka na hao pepo kutoka-kwa huyo mtu waliingia ndani-ya
[G1831](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1140](#) [G0575](#) [G3588](#) [G0444](#) [G1525](#) [G1519](#)
- τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ, εἰς τὴν
 hao nguruwe na liliruka hilo kundi chini-ya huo mteremko ndani-ya hiyo
[G3588](#) [G5519](#) [G2532](#) [G3729](#) [G3588](#) [G0034](#) [G2596](#) [G3588](#) [G2911](#) [G1519](#) [G3588](#)
- λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.
 ziwa na likazama
[G3041](#) [G2532](#) [G0638](#)

Wale pepo wachafu walipomtoka yule mtu, wakawaingia wale nguruwe, nalo kundi lote likateremkia gengeni kwa kasi, likatumbukia ziwani na kuzama.

- 34 ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός, ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς
 wakiona na hao wachunga hilo lililotokea walikimbia na walitangaza katika
[G3708](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1006](#) [G3588](#) [G1096](#) [G5343](#) [G2532](#) [G0518](#) [G1519](#)
- τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.
 huo mji na katika hizo mashamba
[G3588](#) [G4172](#) [G2532](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0068](#)

Wale watu waliokuwa wakichunga lile kundi la nguruwe walipoona yaliyotukia, wakakimbia, wakaeneza habari hizi mjini na mashambani.

- 35 ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
 walitoka na kuona hilo lililotokea na walikuja kwa huyo Iēsoûs na
[G1831](#) [G1161](#) [G3708](#) [G3588](#) [G1096](#) [G2532](#) [G2064](#) [G4314](#) [G3588](#) [G2424](#) [G2532](#)
- εὔρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν,
 walimkuta ameketi huyo mtu kutoka-kwa ambaye hao pepo walitoka
[G2147](#) [G2521](#) [G3588](#) [G0444](#) [G0575](#) [G3739](#) [G3588](#) [G1140](#) [G1831](#)
- ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ. καὶ
 amevaa na mwenye-akili-timamu karibu-na hizo miguu ya-huyo Iēsoûs na
[G2439](#) [G2532](#) [G4993](#) [G3844](#) [G3588](#) [G4228](#) [G3588](#) [G2424](#) [G2532](#)
- ἐφοβήθησαν.
 waliogopa
[G5399](#)

Nao watu wakatoka kwenda kujionea wenyewe yaliyotukia. Walipofika hapo alipokuwa Yesu, wakamkuta yule mtu aliyetokwa na pepo wachafu amekaa karibu na Yesu, akiwa amevaa nguo na mwenye akili timamu! Wakaogopa.

- 36 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαίμονισθείς.
 waliwaambia na wao hao walioona jinsi alivyoonywa huyo aliyekuwa-na-pepo
[G0518](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3708](#) [G4459](#) [G4982](#) [G3588](#) [G1139](#)

Wale walioyana mambo hayo wakawaeleza watu wengine jinsi yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo wachafu alivyoonywa.

- 37 καὶ ἡρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν
 na walimwomba yeye wote huo umati wa-hiyo nchi-jirani ya-hao
[G2532](#) [G2065](#) [G0846](#) [G0537](#) [G3588](#) [G4128](#) [G3588](#) [G4066](#) [G3588](#)
- Γερασινῶν, ἀπελθεῖν ἀπ’ αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνέιχοντο.
 Wageraseni kuondoka kutoka-kwa wao kwa-sababu kwa-hofu kubwa walishikwa
[G1086](#) [G0565](#) [G0575](#) [G0846](#) [G3754](#) [G5401](#) [G3173](#) [G4912](#)
- αὐτὸς δὲ, ἐμβὰς εἰς πλοῖον, ὑπέστρεψεν.
 yeye-mwenyewe na akiingia katika mashua alirudi
[G0846](#) [G1161](#) [G1684](#) [G1519](#) [G4143](#) [G5290](#)

Ndipo watu wote wa nchi ile ya Wagerasi wakamwomba Yesu aondoke kwao, kwa sababu walikuwa wamejawa na hofu. Basi akaingia katika mashua, akaondoka zake.

- 38 ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ’ οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια,
 alimwomba na yeye huyo mtu kutoka-kwa ambaye walitoka hao pepo
[G1189](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G0435](#) [G0575](#) [G3739](#) [G1831](#) [G3588](#) [G1140](#)
- εἶναι σὺν αὐτῷ. ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων,
 kuwa pamoja-na yeye alimruhusu-aende lakini yeye akisema
[G1510](#) [G4862](#) [G0846](#) [G0630](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3004](#)

Yule mtu aliyetokwa na pepo wachafu akamsihi Yesu afuatane naye, lakini Yesu akamuaga, akamwambia:

- 39 Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν
 Rudi kwenda hiyo nyumba yako na simulia yote kwako alivyokufanyia
[G5290](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3624](#) [G4771](#) [G2532](#) [G1334](#) [G3745](#) [G4771](#) [G4160](#)
- ὁ Θεός. καὶ ἀπῆλθεν, καθ’ ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν
 huyo Mungu na alienda kote wote hiyo mji akihubiri yote alivyomfanyia
[G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G0565](#) [G2596](#) [G3650](#) [G3588](#) [G4172](#) [G2784](#) [G3745](#) [G4160](#)
- αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.
 yeye huyo Iēsoûs
[G0846](#) [G3588](#) [G2424](#)

“Rudi nyumbani ukawaeleze mambo makuu Mungu aliyokutendea.” Kwa hiyo yule mtu akaenda, akatangaza katika mji wote mambo makuu ambayo Yesu alimtendea.

- 40 Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος;
 Katika na hilo kurudi huyo Iēsoûs walimpokea yeye huo umati
[G1722](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5290](#) [G3588](#) [G2424](#) [G0588](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3793](#)
- ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν.
 walikuwa kwa-maana wote wakimngoja yeye
[G1510](#) [G1063](#) [G3956](#) [G4328](#) [G0846](#)

Basi Yesu aliporudi, umati mkubwa wa watu ukampokea kwa furaha, kwani walikuwa wakimngoja.

- 41 καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἀνὴρ ὃν ὄνομα Ἰαῖρος, καὶ οὗτος ἄρχων τῆς
na tazama alikuja mtu ambaye jina lairos, na huyu kiongozi wa-hiyo
[G2532](#) [G3708](#) [G2064](#) [G0435](#) [G3739](#) [G3686](#) [G2383](#) [G2532](#) [G3778](#) [G0758](#) [G3588](#)
- συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας <τοῦ> Ἰησοῦ,
sinagogi alikuwa na akianguka karibu-na hizo miguu ya-huyo Iēsoûs
[G4864](#) [G5225](#) [G2532](#) [G4098](#) [G3844](#) [G3588](#) [G4228](#) [G3588](#) [G2424](#)
- παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,
alimsihi yeye kuingia katika hiyo nyumba yake
[G3870](#) [G0846](#) [G1525](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3624](#) [G0846](#)

Kisha mtu mmoja, jina lake Yairo, aliyekuwa kiongozi wa sinagogi, akaja na kuanguka miguuni mwa Yesu, akimwomba afike nyumbani kwake,

- 42 ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ
kwa-sababu binti wa-pekee alikuwa yeye karibu miaka kumi-na-miwili na
[G3754](#) [G2364](#) [G3439](#) [G1510](#) [G0846](#) [G5613](#) [G2094](#) [G1427](#) [G2532](#)
- αὕτη ἀπέθνησεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον
yeye alikuwa-anakufa Wakati na hilo wa-kwenda yeye hao umati walimsonga
[G0846](#) [G0599](#) [G1722](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5217](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3793](#) [G4846](#)
- αὐτόν.
yeye
[G0846](#)

kwa kuwa binti yake wa pekee, mwenye umri wa miaka kumi na miwili, alikuwa anakufa. Yesu alipokuwa akienda, umati wa watu ukamsonga sana.

- 43 καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα,
na mwanamke akiwa-na katika kutoka kwa-damu kwa miaka kumi-na-miwili
[G2532](#) [G1135](#) [G1510](#) [G1722](#) [G4511](#) [G0129](#) [G0575](#) [G2094](#) [G1427](#)
- ἦτις <ἱατροῖς> προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν ἀπ’
ambaye kwa-madaktari alitumia yote hiyo maisha hakuweza hakuweza na
[G3748](#) [G2395](#) [G4321](#) [G3650](#) [G3588](#) [G0979](#) [G3756](#) [G2480](#) [G0575](#)
- οὐδενὸς θεραπευθῆναι,
yeyote kuponywa
[G3762](#) [G2323](#)

Katika umati huo palikuwa na mwanamke mmoja aliyekuwa na tatizo la kutokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili. Tena alikuwa amegharimia yote aliyokuwa nayo kwa ajili ya matibabu, wala hakuna yeyote aliyeweza kumponya.

- 44 προσελθοῦσα ὀπισθεν, ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ
akikaribia nyuma aligusa hilo pindo la-hiyo nguo yake na
[G4334](#) [G3693](#) [G0680](#) [G3588](#) [G2899](#) [G3588](#) [G2440](#) [G0846](#) [G2532](#)
- παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς.
mara-moja ilisimama hiyo kutoka ya-hiyo damu yake
[G3916](#) [G2476](#) [G3588](#) [G4511](#) [G3588](#) [G0129](#) [G0846](#)

Huyo mwanamke akaja kwa nyuma ya Yesu na kugusa upindo wa vazi lake. Mara kutokwa damu kwake kukakoma.

- 45 καὶ εἶπεν, ὁ Ἰησοῦς, Τίς ὁ ἀψάμενός μου? ἀρνούμενων δὲ
na alisema huyo Iēsoūs Nani huyo aliyenigusa mimi wote-wakikana na
[G2532](#) [G3004](#) [G3588](#) [G2424](#) [G5101](#) [G3588](#) [G0680](#) [G1473](#) [G0720](#) [G1161](#)
- πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος, Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ
wote alisema huyo Pétrōs Bwana hao umati wanakusonga wewe na
[G3956](#) [G3004](#) [G3588](#) [G4074](#) [G1988](#) [G3588](#) [G3793](#) [G4912](#) [G4771](#) [G2532](#)
- ἀποθλίβουσιν, <καὶ λέγεις, Τίς ὁ ἀψάμενός μου>?
wanakusukuma na unasema Nani huyo aliyenigusa mimi
[G0598](#) [G2532](#) [G3004](#) [G5100](#) [G3588](#) [G0680](#) [G1473](#)

| Yesu akauliza, “Ni nani aliyenigusa?” Watu wote walipokana, Petro akasema, “Bwana, huu umati wa watu unakusonga na kukusukuma kila upande.”

- 46 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἦψατό μού τις; ἐγὼ γὰρ ἔγνω νύναμιν
huyo lakini Iēsoūs alisema Alinigusa mimi mtu mimi kwa-maana nilijua nguvu
[G3588](#) [G1161](#) [G2424](#) [G3004](#) [G0680](#) [G1473](#) [G5100](#) [G1473](#) [G1063](#) [G1097](#) [G1411](#)
- ἐξεληλυθυῖαν ἀπ’ ἐμοῦ.
ilitoka kutoka-kwa mimi
[G1831](#) [G0575](#) [G1473](#)

| Lakini Yesu akasema, “Kuna mtu aliyenigusa, kwa maana nimetambua kuwa nguvu zimenitoka.”

- 47 ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνή, ὅτι οὐκ ἔλαθεν, τρέμουσα ἦλθεν,
akiona na huyu mwanamke kwamba hakufichika hakufichika akitetemeka alikuja
[G3708](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1135](#) [G3754](#) [G3756](#) [G2990](#) [G5141](#) [G2064](#)
- καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι’ ἣν αἰτίαν ἦψατο αὐτοῦ
na akianguka-mbele-yake yeye kwa-sababu-gani ambayo sababu alimgusa yeye
[G2532](#) [G4363](#) [G0846](#) [G1223](#) [G3739](#) [G0156](#) [G0680](#) [G0846](#)
- ἀπηγγείλεν, ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὥς ἰάθη παραχρῆμα.
aliambia mbele-ya wote hao watu na jinsi aliponywa mara-moja
[G0518](#) [G1799](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2992](#) [G2532](#) [G5613](#) [G2390](#) [G3916](#)

| Yule mwanamke alipofahamu ya kuwa hawezi kuendelea kujificha, alikuja akitetemeka, akaanguka miguuni mwa Yesu. Akaeleza mbele ya watu wote kwa nini alimgusa na jinsi alivyo ponywa mara.

- 48 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε;
huyo na alimwambia yeye Binti hiyo imani yako imekuokoa wewe
[G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2364](#) [G3588](#) [G4102](#) [G4771](#) [G4982](#) [G4771](#)
- πορεύου εἰς εἰρήνην.
nenda kwa amani
[G4198](#) [G1519](#) [G1515](#)

| Basi Yesu akamwambia, “Binti, imani yako imekuponya. Nenda kwa amani.”

- 49 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων
Bado yeye akisema anakuja mtu kutoka-kwa huyo kiongozi-wa-sinagogi akisema
[G2089](#) [G0846](#) [G2980](#) [G2064](#) [G5100](#) [G3844](#) [G3588](#) [G0752](#) [G3004](#)
- ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου; μηκέτι σκύλλε τὸν Διδάσκαλον.
kwamba Amekufa huyo binti yako usiendelee kumsumbua huyo Mwalimu
[G3754](#) [G2348](#) [G3588](#) [G2364](#) [G4771](#) [G3371](#) [G4660](#) [G3588](#) [G1320](#)

| Yesu alipokuwa bado anasema, akaja mtumishi kutoka nyumbani kwa Yairo, yule kiongozi wa sinagogi, kumwambia, “Binti yako amekwisha kufa. Usiendelee kumsumbua Mwalimu.”

50 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ, Μὴ φοβοῦ; μόνον πίστευσον,
 huyo lakini Iēsoūs akisikia alijibu yeye Usiogope usiogope tu amini
 [G3588](#) [G1161](#) [G2424](#) [G0191](#) [G0611](#) [G0846](#) [G3361](#) [G5399](#) [G3440](#) [G4100](#)

καὶ σωθήσεται.
 na ataokoka
 [G2532](#) [G4982](#)

| Yesu aliposikia jambo hili, akamwambia Yairo, “Usiogope. Amini tu, naye binti yako atapona.”

51 ἔλθων δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα
 akija na katika hiyo nyumba hakuruhusu hakuruhusu kuingia yeyote
 [G2064](#) [G1161](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3614](#) [G3756](#) [G0863](#) [G1525](#) [G5100](#)

σὺν αὐτῷ, εἰ μὴ Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον, καὶ τὸν
 pamoja-na yeye isipokuwa tu Pétrōs na Iōánnēs na Iakōbos na huyo
 [G4862](#) [G0846](#) [G1487](#) [G3361](#) [G4074](#) [G2532](#) [G2491](#) [G2532](#) [G2385](#) [G2532](#) [G3588](#)

πατέρα τῆς παιδός, καὶ τὴν μητέρα.
 baba wa-huyo mtoto na hiyo mama
 [G3962](#) [G3588](#) [G3816](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3384](#)

| Walipofika nyumbani kwa Yairo, hakumruhusu mtu yeyote aingie ndani naye isipokuwa Petro, Yakobo na Yohana, pamoja na baba na mama wa yule binti.

52 ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν,
 walikuwa-wakilia na wote na wakimwomboleza yeye huyo lakini alisema
 [G2799](#) [G1161](#) [G3956](#) [G2532](#) [G2875](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3004](#)

Μὴ κλαίετε; οὐ ᾠὰρ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.
 Msilie msilie si kwa-maana hakufa lakini amelala
 [G3361](#) [G2799](#) [G3756](#) [G1063](#) [G0599](#) [G0235](#) [G2518](#)

| Wakati ule ule watu wote walikuwa wakilia na kuomboleza kwa ajili ya huyo binti. Yesu akawaambia, “Acheni kulia. Huyu binti hajafa, ila amelala.”

53 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν.
 na walimcheka yeye wakijua kwamba alikufa
 [G2532](#) [G2606](#) [G0846](#) [G1492](#) [G3754](#) [G0599](#)

| Wao wakamcheka kwa dharau, wakijua kuwa amekwisha kufa.

54 αὐτὸς δὲ, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησεν, λέγων, Ἦ
 yeye-mwenyewe lakini akishika hiyo mkono wake alipaza-sauti akisema Huyo
 [G0846](#) [G1161](#) [G2902](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#) [G5455](#) [G3004](#) [G3588](#)

παῖς, ἔγειρε!
 mtoto amka
 [G3816](#) [G1453](#)

| Yesu akamshika yule binti mkono na kuita, “Binti, amka!”

55 καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα; καὶ διέταξεν
 na ilirudi hiyo roho yake na alisimama mara-moja na aliagiza
 [G2532](#) [G1994](#) [G3588](#) [G4151](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0450](#) [G3916](#) [G2532](#) [G1299](#)

αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν.
 yeye apewe kula
 [G0846](#) [G1325](#) [G5315](#)

| Roho yake ikamrudia, naye akainuka mara moja. Akaamuru apewe kitu cha kula.

56 καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς; ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ
na walistaajabu hao wazazi wake huyo lakini aliwaagiza wao yeyote
[G2532](#) [G1839](#) [G3588](#) [G1118](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3853](#) [G0846](#) [G3367](#)

εἰπεῖν τὸ γεγονός.
kumwambia hilo lililotokea
[G3004](#) [G3588](#) [G1096](#)

| Wazazi wake wakastaajabu sana, lakini Yesu akawakataza wasimwambie mtu yeyote juu ya yale yaliyotukia.